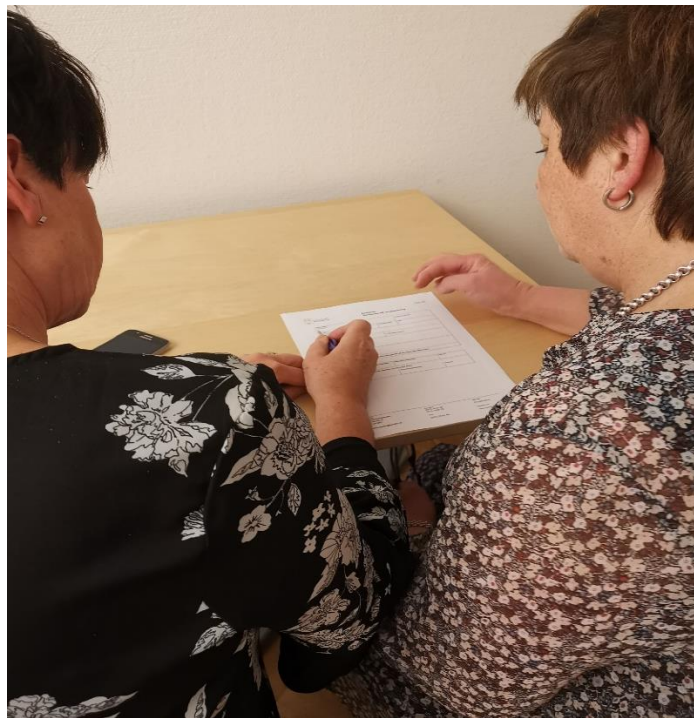

Vad innebär det att ha en god man?

Obs! denna information finns i en mer lättläst variant

Gemensamma överförmyndarnämnden
Ljungby, Markaryd och Älmhult

Vem kan få god man?

För att beviljas god man krävs att du har en funktionsnedsättning, sjukdom eller liknande. Det är tingsrätten som beslutar om du uppfyller kraven för att få god man.

Det är ett stöd, som man bara kan få när man inte kan få hjälp av någon annan. Om det som du vill ha hjälp med ingår i någon social stödinsats, kan du inte få god man.

Hjälpbehovet måste också ha en viss *omfattning* för att man ska kunna få god man. Det betyder att om du klarar att göra de flesta saker själv, men behöver hjälp med någon mindre del kanske du inte kan få god man. Den gode mannen har en ram för sitt uppdrag. Det innebär t ex att han eller hon endast får göra det som ingår i uppdraget. T ex ingår det inte i uppdraget att ha social samvaro. Om det är det du vill ha hjälp med får du ansöka om kontaktperson om du saknar andra sociala kontakter.

Vad innebär det att få god man?

Om du får en god man ska du tillsammans med din gode man komma överens om vad som ska göras. Den gode mannen ska tänka sig in i hur du ska få det som bra som möjligt och ge råd och stöd till dig.

Om du får en god man har du alltid kvar din rätt att bestämma i frågor som rör dig själv.

Den gode mannen kan aldrig tvinga huvudmannen till något. Har du ansökt om och fått en god man är det också viktigt att du gör det ni bestämt tillsammans och att ni träffas på de tider ni bestämt.

Den gode mannen står under tillsyn av överförmyndarnämnden. Det betyder att handläggare på överförmyndarenheten varje år går igenom din ekonomi och ser vad den gode mannen har hjälpt dig med. Det är en kontroll av att den gode mannen gör vad han eller hon ska.

Vem hjälper till med vad?

Känner du att du behöver hjälp, men vet inte vem som hjälper till med vad? Ibland är det t ex socialtjänsten och ibland är det sådant som en god man kan hjälpa till med. Då kan du läsa vidare på nästa sida. Där hittar du exempel på vem som gör vad:

Uppgift

Betala räkningar, tilldela huvudmannen pengar

Ansöka om bidrag, fonder och hjälpinsatser

Överklaga beslut, bevaka rättigheter

Sälja/köpa hus/lägenheter, säga upp hyresavtal, ansöka om nytt boende

Hämta ut mediciner

Följa med från och till läkare

Städa, vattna blommor

Promenera, gå på bio och fika

Motivera och påminna om möten mm

Handla

Klä på sig, äta, sköta hygien

Vem hjälper till?

God man

God man

God man

God man

Anhörig, boendepersonal, hemtjänst, boendestödjare, personlig assistent

Färdtjänst, anhörig, boendepersonal, hemtjänst, boendestödjare, ledsagare, personlig assistent

Anhörig, boendepersonal, hemtjänst, boendestödjare, personlig assistent

Kontaktperson, ledsagare, personlig assistent

Anhörig, boendepersonal, hemtjänst, boendestödjare, personlig assistent

Anhörig, boendepersonal, hemtjänst, personlig assistent

Anhörig, boendepersonal, hemtjänst, personlig assistent

Vad kostar det?

En god man har rätt till arvode (betalning) för sitt uppdrag och betalning för nödvändiga utgifter. Att ha en god man brukar kosta mellan 5 000 och 15 000 kronor per år.

Det normala är att du själv betalar arvodet, men den som har låga inkomster ca 120 000 kr och tillgångar ca 90 000 kr kan få arvodet betalat av kommunen.

Får du hjälp av en god man ska du också betala arbetsgivaravgift.

Vem kan bli god man?

Föreslå gärna någon du känner och litar på till att bli gode man. Handläggare utreder sedan om personen ifråga är lämplig. Det innebär bl.a. att den som ska bli god man inte får ha skulder hos kronofogden. Den som ska bli god man måste också kunna svenska och ha god kännedom om det svenska samhället och hur det fungerar. Har du inget eget förslag ska handläggaren föreslå en person.

Från ansökan till beslut - Hur lång tid tar det?

När du har skickat in en ansökan till Växjö tingsrätt kommer de att skicka över din ansökan till oss på överförmyndarenheten. Handläggaren utreder om du har rätt till god man. Handläggaren kan då kontakta de du idag har kontakt med inom t ex socialtjänsten. Om handläggaren ser att du behöver god man utreds en lämplig person som få uppdraget. Om du har någon nära anhörig kan de få yttra sig. När utredningen är klar får du lämna synpunkter på det som kommit fram. Sedan skickas utredningen tillbaka till tingsrätten som fattar beslut.

Hur lång tid detta tar beror på hur lång tid det tar att få in de uppgifter som behövs, t ex läkarintyg. Ibland kan det vara svårt att hitta en lämplig person som kan ta uppdrag som god man. Handläggaren jobbar så snabbt det går med att ärendet ska bli klart. När ärendet skickats till tingsrätten kan det också ta tid innan de fattar beslut. Det kan därför ta mellan 2 månader och upp emot ett år innan du får något beslut från tingsrätten.

Hur länge har man kvar en god man?

Ett godmanskap finns kvar så länge du själv vill ha kvar hjälpen och behöver det. Du kan vända dig till handläggare på överförmyndarenheten och be att uppdraget ska upphöra. Handläggaren är då skyldig att utreda begäran.

Vem kan få förvaltare och vad innebär det?

Om du inte samtycker till att få en god man kan tingsrätten ibland besluta om att det ska bli en förvaltare istället. Det kan hända om det varit samarbetssvårigheter mellan dig och din gode man och där den gode mannen visat att du gjort det ni kommit överens om. Det måste hänt flera saker där din ekonomi har försämrats påtagligt eller där det finns en fortsatt påtaglig risk att din ekonomiska situation förvärras. Det kan också vara så att din övriga situation försämras så allvarligt, trots att du har god man att du t ex riskerar att vrakas från din bostad.

Ett förvaltarskap är alltså en tvångsåtgärd och får bara anordnas när ett godmanskap inte är en tillräcklig hjälp. Det innebär du förlorar din rättshandlingsförmåga. När man förlorar sin rättshandlingsförmåga betyder det att man inte själv får fatta beslut om sin ekonomi. Du får inte ta ut alla dina pengar på banken. Det kan t ex också handla om att du inte själv får bestämma om du vill köpa olika saker och förvaltaren kan säga upp olika prenumerationer eller andra avtal som du tecknat.

Att ha förvaltare betyder inte att du är omyndigförklarad. Du kan till exempel fortfarande rösta i allmänna val, gifta sig, söka jobb och bestämma över din egen sjukvård.

När någon har förvaltare innebär det att förvaltaren kan ansöka om hjälp, stöd och insatser mot din vilja, t ex om särskilt boende. Men förvaltaren kan inte tvinga dig att flytta mot din vilja. Förvaltaren kan inte heller fysiskt avvisa besökare från din bostad.

Ansök om god man eller förvaltare

Du själv eller dina närmast anhöriga kan ansöka om god man eller förvaltare hos tingsrätten. Det kan också vara överförmyndaren som gör en ansökan.

Ansökan från den som behöver hjälp

Så här gör du:

- Fyll i blanketten Ansökan om god man/förvaltare som du hittar genom att klicka på E-tjänster och blanketter på vår hemsida. www.etjanst.ljungby.se
- Skicka med handlingar som visar att du har behov av god man. Det kan till exempel vara läkarintyg, socialtjänstutredning, skrivelser från kurator eller biståndsbedömare.
- Skicka ifylld ansökan tillsammans med de styrkande handlingarna till tingsrätten i Växjö. Adressuppgifter finns på blanketten.

Ansökan från anhörig (make/maka, sambo eller närmaste släkting)

Så här gör du:

- Fyll i blanketten Ansökan om god man/förvaltare på blankett, som du hittar på vår hemsida. Det krävs att den hjälpbehövande samtycker till att ansökan görs genom att skriva under ansökan. Det vill säga om samtycke kan lämnas.
- Skicka med handlingar som visar behovet. Det kan till exempel vara en egen beskrivning av situationen, läkarintyg, en socialtjänstutredning, skrivelser från kurator eller biståndsbedömare.
- Det är bra om du kan lämna förslag på någon som kan tänka sig att bli god man.
- Skicka ifylld ansökan tillsammans med de styrkande handlingarna till tingsrätten i Växjö. Adressuppgifter finns på blanketten.

Synpunkter och byte av god man

Om du inte är nöjd med hur din gode man sköter sitt uppdrag kan du ringa eller skriva till din handläggare på överförmyndarenheten. Handläggaren utreder sedan vad som hänt.

Om du och din gode man inte kommer överens över en längre tid eller något speciellt händer, som gör att du inte längre har förtroende för din gode man kan du begära hos handläggare att byte av god man ska ske.

Likaså kan den som är god man begära att få sluta. Den som vill att byte ska göras måste kontakta handläggare på överförmyndarenheten.

Om det blir aktuellt med byte av god man är det handläggaren som tar fram förslag på en ny ställföreträdare. Det är handläggaren som fattar beslut och förordnar en ny ställföreträdare.

Om du inte är nöjd med hur överförmyndarenheten handlägger ärendet kan synpunkter framföras till nämnden. Skriv till Gemensamma överförmyndarnämnden, 341 83 Ljungby, och beskriv det du vill att nämnden ska känna till.

Har du frågor? Då är du välkommen att kontakta oss!

Känner du att du behöver mer information och vägledning gällande vilken lösning som är bäst för dig är du välkommen att kontakta oss handläggare på överförmyndarenheten genom kommunens växel på telefonnummer 0372- 78 90 00. Våra telefontider är måndag till fredag kl 8-16.

Besöksadress

Ljungby kommun

Olofsgatan

Ljungby